

31.8.2026

Dnro 758/03.04.04.04.19/2025

Asia Valitus ympäristölupa-asiassa

Valittaja ja luvan hakija Neova Oy

Päätös, josta valitetaan

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto 20.5.2025 nro 70/2025

Aluehallintovirasto on hylännyt Neova Oy:n hakemuksen, jolla on haettu ympäristölupaa Korvanevan noin 240 hehtaarin suuruiselle uudelle turvetuotantoalueelle. Turvetuotantoon suunnitellusta alueesta on ojittamatonta suota 74 ha ja ojitettua suota 166 ha. Arvioitu tuotantoaika on noin 25 vuotta.

Aluehallintovirasto on jättänyt tutkimatta hakemuksen siltä osin kuin siinä on pyydetty ympäristönsuojelulain 68 §:ssä tarkoitettua oikeutta jäteveden johtamiseen toisen alueella.

Ratkaisun perusteluja

Hankkeen ympäristövaikutuksia on arvioitu ennen ympäristölupamenettelyä ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä, jossa vertailtavina vaihtoehtoina olivat hankkeen toteuttamatta jättämisen lisäksi laajempi 305,4 hehtaarin hankealue sekä suppeampi vaihtoehto (229,9 ha), jossa laajemmasta vaihtoehdosta oli rajattu ojittamattomat alueet (82,5 ha) tuotannon ulkopuolelle. Ympäristölupahakemuksen hankealue vastaa laajempaa vaihtoehtoa, josta on rajattu pois matalat tuotantoon soveltumattomat osa-alueet sekä erityisesti suojeltavan suovenhokkaan esiintymiselle keskeinen noin 11 ha:n alue.

Yhteysviranomainen on katsonut arviointiselostuksesta 10.10.2018 antamassaan lausunnossa, että hankkeen merkittävimmät ympäristövaikutukset kohdistuvat alapuolisiin vesistöihin ja näkyvät etenkin Jukaluomassa ja Pettuluomassa kohonneina ravinnepitoisuuksina. Yhteysviranomainen ei ole voinut yhtyä vesistövaikutusten merkittävyyttä koskevaan arvioon erityisesti laajemman vaihtoehdon osalta, koska

yhteysviranomaisen näkemyksen mukaan vaihtoehtoon vesistövaikutukset ovat vähäistä merkittävämmät. Merkittäviltä luonnonsuojelullisesti kielteisiltä vaikutuksilta voidaan yhteysviranomaisen mukaan välttyä jättämällä hanke toteuttamatta tai ottamalla tuotantoon vain ojitetut alueet.

Päästöt vesistöihin

Korvanevan turvetuotanto lisäisi alueen päästöjä alapuolisiin vesistöihin nykytilanteeseen verrattuna: Hakemuksessa esitettyjen arvioiden perusteella kiintoainepäästöt kasvaisivat kuntoonpanovaiheessa 4 197 kg/v, fosforipäästöt 69 kg/v, typpipäästöt 1 446 kg/v ja COD_{Mn} 31 918 kg/v. Vastaavasti tuotantovaiheessa kiintoainepäästöt olisivat noin 2 037 kg/v, fosforipäästöt 9 kg/v, typpipäästöt 918 kg/v ja COD_{Mn} 11 038 kg/v suurempia kuin nykytilanteessa.

Kiintoainepäästöjen laskennallinen lisäys olisi 74 ha:n ojittamattomalta alueelta kuntoonpanovaiheessa lähes 5-kertainen ja tuotantovaiheessa yli 3-kertainen verrattuna nykytilanteeseen. Fosforipäästöjen lisäys olisi ojittamattomalta alueelta kuntoonpanovaiheessa lähes 7-kertainen ja tuotantovaiheessakin lähes 3-kertainen nykytilaan verrattuna. Typpipäästöjen lisäykset olisivat vastaavasti lähes 5- ja 4-kertaiset. Metsäojitetuun alueeseen verrattaessa tulisivat ravinne- ja kiintoainepäästöt hankealueen 166 ha:n ojitetulta alalta noin 2–3-kertaistumaan kuntoonpanovaiheessa ja 1,1–2,4-kertaistumaan tuotantovaiheessa.

Aluehallintovirasto on todennut vesistöpäästöjen arviointimenetelmiin liittyen, että hakemuksessa esitetty arviot päästöistä perustuvat yleisesti Länsi-Suomen ojittamattomien ympärivuotisten pintavalutuskentällisten kohteiden keskimääräisiin ominaiskuormitusarvoihin. Siten arviointiin sisältyy epävarmuuksia, vaikka arvioita laskelmineen voidaankin pitää riittävinä tuotantoalueen vesistövaikutusten arvioimiseen. Turvetuotannon vesienkäsittelyyn pintavalutuskentällä liittyy myös yleisesti epävarmuustekijöitä, sillä vesienkäsittelyrakenteet eivät aina toimi oletetulla tavalla. Lisäksi Pettuluomaan laskevan pintavalutuskentän 4 T-mallinen muoto aiheuttaa sen, että valuntamatka olisi karttatarkastelun perusteella lyhimmillään noin 140 m. Tämä saattaa vaikuttaa puhdistustulokseen, mikäli veden viipymä kentällä sen vuoksi jää lyhyeksi. Myös Korvanevan tuotantoalueen viereisen Kontionevan ravinne- ja orgaanisen aineksen päästöt ovat olleet vuosina 2019–2023 pääosin suurempia kuin keskimääräiset kasvillisuuskentällisten turvetuotantoalueiden ominaispäästöt. Iso Korvanevalla tilanne on ollut pääosin päinvastainen, mutta vuonna 2023 päästöt Koronojaan olivat huomattavasti suuremmat kuin kasvillisuuskentällisten turvetuotantoalueiden ominaispäästöt keskimäärin. Edellä esitetty huomioiden ei voida poissulkea riskiä, että Korvanevan turvetuotantoalueen päästöt voivat olla arvioitua keskimääräistä ominaiskuormitusta suuremmat. Vesienkäsittelyn tehostaminen tarvittaessa voisi olla haasteellista, sillä ympäröivät alueet ovat laajasti ojitettuja ja muussa maankäytössä eikä kemikointi sovellu etenäkään taimenvesistön yläpuolelle mahdollisten happamuushaittojen vuoksi.

--

Korvanevan turvetuotannon seurauksena kiintoaine-, ravinne- ja orgaanisen aineen pitoisuudet kasvaisivat Pettuluomassa. Kun nykyisiin pitoisuuksiin (Korvanevan laskuojan yläpuoli) lisätään arvio hankkeen toteuttamisen aiheuttamasta pitoisuuslisästä (vuosipäästöt jaettuna keskivirtaamille), olisi kuntoonpanovaiheessa vedessä kiintoainetta 7,0 mg/l, fosforia 78 µg/l, typpeä 1 273 µg/l ja COD_{Mn} 58 mg/l. Tuotantovaiheessa pitoisuudet olisivat vastaavasti 6,8 mg/l, 72 µg/l, 1 222 µg/l ja 56 mg/l. Ravinnepitoisuudet vastaavat reheviä vesiä ja esim. Pirkanmaan vesienhoidon toimenpideohjelmassa 2022–2027 pienvesistöjen tilatavoitteisiin sovelletussa yleisessä käyttökelpoisuusluokituksessa kokonaisfosforipitoisuus vastaa niin nykytilanteessa kuin kuntoonpano- ja tuotantovaiheessa välttävää luokkaa (50–100 µg/l).

Ympäristötiedon hallintajärjestelmä Hertan sähkökoekalastustietojen mukaan Pettuluoman alaosa on vuonna 2020 saatu saaliiksi kivennuoliaisia ja taimenia. Taimen on ympäristömuutoksille herkkä laji ja sisävesissä leveyspiirin 67°N eteläpuolella erittäin uhanalainen (EN) vuoden 2019 uhanalaisuusarvioinnin perusteella. Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaisen lausunnon mukaan Pettuluoman alaosa näyttäisi toimivan taimenen poikastuotantoalueena. Taimenet kutevat virtavesien pohjasoraikkoon.

Turvetuotannon päästöistä johtuva vedenlaadun heikkeneminen olisi uhkatekijä Pettuluoman taimenkannalle. Kiintoaine- ja ravinnekuormitus heikentävät taimenen elinympäristöä. Pettuluoman valuma-alueen laajentaminen Korvanevan kuntoonpanon yhteydessä aiheuttaisi hieman virtaaman kasvua, mikä voi lisätä Pettuluoman uoman eroosiota. Pettuluoman keski- ja alaosa on alueella, jolla pinta- ja pohjamaa on Geologian tutkimuskeskuksen yleispiirteisen maaperäkartan (1:200 000) perusteella eroosioherkkää hienojakoista kivennäismaata. Erodoituneen aineksen ja tuotantoalueelta lähtevän kiintoaineen kulkeutuminen ja kertyminen Pettuluoman alaosan kutupaikoille olisi haitaksi taimenten lisääntymiselle. Taimen on myös happamuudelle herkkä laji, ja turvetuotanto voi vaikuttaa veden happamuuteen. Vedenlaatutietojen mukaan Pettuluoman pH on alimmillaan ollut 4,8, mikä voi jo olla haitallista taimenen lisääntymiselle.

--

Hakemuksessa esitettyjen pitoisuusvaikutusarviointien perusteella Korvanevalta tuotantoalueen kuntoonpano- ja tuotantovaiheessa lähtevät kuivatusvedet voivat nostaa Jukaluomassa kiintoaine-, typpi- ja fosforipitoisuuksia sekä COD_{Mn}-arvoa. Ravinnepitoisuudet vastaavat reheviä vesiä ja vesien yleisessä käyttökelpoisuusluokituksessa kokonaisfosforipitoisuus vastaa nykytilanteessa ja tuotantovaiheessa tyydyttävää (30 – <50 µg/l) ja kuntoonpanovaiheessa välttävää (50–100 µg/l) luokkaa. Vemala-kuormitusmallinnuksen (SYKE 2024: WSFS-Vemala) perusteella metsistä, pelloilta ja muusta maankäytöstä peräisin olevat

kiintoaineen ja typen kokonaispäästöt Jukaluomasta Jalasjärveen ovat olleet noususuunnassa vuosina 2009–2023.

Sekä Jukaluoman että Pettuluoman valuma-alueilla Korvanevan turvetuotantoalueesta tulisi valuma-alueen merkittävien pistekuormittaja. Korvanevan 115,1 hehtaarin laajuisen tuotantoalueen eteläosan osuus Jukaluoman valuma-alueesta olisi noin 4 %, kun otetaan huomioon Korvanevan vesienjohtamisjärjestelyistä johtuvat muutokset valuma-alueiden kokoon. Korvanevan 124,9 hehtaarin laajuisen pohjoisosan osuus Pettuluoman valuma-alueesta olisi puolestaan noin 5 %. Tuotantoalueen koko on merkittävä purkuvesistön valuma-alueeseen suhteutettuna, ja ajallisesti pitkään jatkuvan turvetuotannon ravinnepäästöt Pettuluomaan (pitoisuuslisäys kuntoonpanovaiheessa $10 \mu\text{g P}_{\text{TOT}}/\text{l}$ ja $193 \mu\text{g N}_{\text{TOT}}/\text{l}$ sekä tuotantovaiheessa $4 \mu\text{g P}_{\text{TOT}}/\text{l}$ ja $142 \mu\text{g N}_{\text{TOT}}/\text{l}$) ja Jukaluomaan ($7 \mu\text{g P}_{\text{TOT}}/\text{l}$ ja $144 \mu\text{g N}_{\text{TOT}}/\text{l}$ ja $3 \mu\text{g P}_{\text{TOT}}/\text{l}$ ja $106 \mu\text{g N}_{\text{TOT}}/\text{l}$) olisivat aluehallintoviraston näkemyksen mukaan merkittävät hyvää heikommassa käyttökelpoisuusluokassa oleviin vesistöihin, vaikka käytettäisiin parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

--

Jalasjärvi on umpeenkasvusta kärsivä järvi, jonka pintavesityyppi on runsashumuksinen järvi. Turvetuotanto on Jalasjärvelle merkittävä paine yhdessä muiden tekijöiden kanssa vaikuttaen vesistön ravinne- ja orgaaniseen kuormitukseen. Jalasjärven tyydyttävän ekologisen tilan ei arvioida olevan riskissä huonontua. Fysikaalis-kemiallinen muuttuja on luokiteltu välttävään tilaan (kokonaisfosfori $100,67 \mu\text{g/l}$ ja -typpi $1\,400 \mu\text{g/l}$). Ravinnepitoisuudet ilmentäisivät hyvää tilaa, jos kasvukaudella järven pintakerroksessa fosforipitoisuus olisi alle $45 \mu\text{g/l}$ ja typpipitoisuus alle $750 \mu\text{g/l}$. Biologinen muuttuja on Jalasjärvellä arvioitu hyvään tilaan, ja hydrologis-morfologinen muuttuja ilmentää erinomaista tilaa.

Ympäristötiedon hallintajärjestelmä Hertan vedenlaatutietojen (Vesla) mukaan Jalasjärven vedessä on vuosina 2015–2020 ja 2023 ($n=30$) ollut typpeä keskimäärin $1\,539 \mu\text{g/l}$ ($880\text{--}3\,400 \mu\text{g/l}$) ja fosforia $93 \mu\text{g/l}$ ($54\text{--}150 \mu\text{g/l}$). COD_{Mn} on ollut keskimäärin 30 mg/l ($12\text{--}47 \text{ mg/l}$, $n=30$) ja kiintoainepitoisuus $7,4 \text{ mg/l}$ (vaihteluväli $3\text{--}26 \text{ mg/l}$, $n=14$). Kiintoaine- ja fosforipitoisuuksissa ja kemiallisessa hapenkulutuksessa ei ole selkeää nousu- tai laskusuuntausta, mutta typpipitoisuus on hieman laskenut. Happipitoisuus on vuosina 2015–2023 ollut alimmillaan $2,7 \text{ mg/l}$ (hapen kyllästysaste 20 %), ja alin mitattu pH-arvo on ollut 6,1.

Hakemuksen mukaan Korvanevan turvetuotannon aiheuttama pitoisuuslisäys Jalasjärven alueella olisi typen osalta $4 \mu\text{g/l}$ ja COD_{Mn} -arvon osalta $0,24 \text{ mg/l}$. Kiintoaineen ja fosforin pitoisuudet eivät hakemuksen mukaan kasvaisi. Arvio perustuu virtaamista johtuviin sekoittumis- ja pitoisuusmuutoksiin ja laimenemisvaikutukseen, jolloin suurtenkaan vuosittaisten kilomäärien lisäys päästöissä ei nosta laskennallista pitoisuutta. Pitoisuusmuutosten näennäisestä vähäisyydestä huolimatta bruttokuormituksen kasvu on huomattava. Jalasjärven happitilanne on myös ajoittain ollut huono, jolloin uudesta turvetuotannosta johtuva hapenkulutuksen kasvua aiheuttava lisäkuormitus voi

johtaa happitilanteen heikentymiseen entisestään ja siten edistää sisäistä kuormitusta sekä ravinteiden liikkeelle lähtöä. Tämä voi osaltaan vaikuttaa Jalasjärven ja Jalasjoen ravinnepitoisuuksiin sekä vesienhoidon tavoitteiden saavuttamiseen veden laadun osalta.

Etelä-Pohjanmaan, Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan vesienhoidon toimenpideohjelmassa vuosille 2022–2027 on asetettu tavoitteeksi vähentää Jalasjärven ravinne- ja kiintoainekuormitusta 60–70 %. Kuormitusmallinnuksen (SYKE 2024: WSFS-Vemala) perusteella Jalasjärvestä Jalasjokeen lähtevä fosforin, typen ja kiintoaineen kokonaiskuormitus on kuitenkin kasvanut toisen ja kolmannen vesienhoitokauden aikana.

--

Jalasjoki on pintavesityypiltään keskisuuri turvemaiden joki. Turvetuotanto on Jalasjoelle merkittävä paine yhdessä muiden tekijöiden kanssa vaikuttaen vesistön ravinne- ja orgaaniseen kuormitukseen. Jalasjoen ekologinen tila on luokiteltu välttäväksi, eikä sen arvioida olevan riskissä huonontua. Jalasjoessa fysikaalis-kemiallinen tila on arvioitu välttäväksi, sillä kokonaisfosforipitoisuus (113,17 µg/l) ilmentää huonoa ja kokonaistyyppipitoisuus (1 710,97 µg/l) välttävää laskennallista tilaluokkaa. Hyvässä tilassa olevan turvemaiden joen fosforipitoisuus on korkeintaan 40 µg/l ja tyyppipitoisuus 900 µg/l. Biologinen muuttuja on arvioitu tyydyttävään tilaan, ja hydrologis-morfologinen muuttuja ilmentää välttävää tilaa.

--

Jalasjoki kuuluu Kyrönjoen ala- ja keskijuoksun jokimuodostumiin, ja niistä useimmissa rehevyyden suhteen hyvä tila voitaisiin vesienhoidon toimenpideohjelman mukaan saavuttaa 50–90 %:n vähennyksillä fosforipitoisuuteen. Samalla vähenisi myös kiintoainekuormitus, eikä veden laatu olisi enää esteenä hyvälle tilalle. Tyyppipitoisuuksien vähentäminen on haastavampaa, sillä pitoisuudet ovat monin paikoin olleet pikemminkin kasvussa.

Turvetuotannon sijoittaminen

--

Aluehallintovirasto katsoo, että Korvanen turvetuotantoalueen lohkon 17 ojittamattomalle alueelle (37,1 ha) suunniteltu turvetuotanto sijoittuu suolle, jonka luonnontila ei ole ojituksen vuoksi merkittävästi muuttunut. Turvetuotannon sijoittamisesta kyseiselle alueelle aiheutuu aluehallintoviraston näkemyksen mukaan valtakunnallisesti tai alueellisesti merkittävän luonnonarvon turmeltumista.

--

Aluehallintovirasto katsoo, että Korvanen eteläosan lohkon 17 ojittamaton suoalue muodostaa vesitaloudeltaan ja maisemaltaan erillisen, yhtenäisen

luonnontilaisen kaltaisen ekologisen kokonaisuuden: Sadevedenvaraisuutensa vuoksi suo ei ole juurikaan muuttunut ojien välitöntä läheisyyttä lukuun ottamatta verrattaessa Maanmittauslaitoksen Paikkatietoikkunan vuoden 1947 ilmakuvaa uusimpaan ilmakuvaan.

--

Korvanevan lohkon 17 ojittamaton alue vastaa aluehallintoviraston näkemyksen mukaan luontoselvitysten ja ilmakuvatarkastelun perusteella luonnontilaisuudeltaan periaatepäätöksen luokkaa 3. Luokan 3 alueella keidassoiden laideosissa voi olla laajalti vesitalouden muutoksia, ja puuvartisten kasvien osuus voi olla merkittävästi lisääntynyt. Suokasvillisuudessa ei ole muutoksia suon reunavyöhykettä lukuun ottamatta. Suoveden pinta on alentunut ojien tuntumassa, joskus myös suon pinta.

--

Korvanevalla tehdyn perhosselvityksen mukaan hankealueen laajimmalla ojittamattomalla alueella (lohko 17) Iso-Korvanevan turvetuotantoalueen ja Marjonevan välissä esiintyy vaarantunutta (VU) ja erityisesti suojeltavaa suoventhokasta (*Nola karelica*) elinvoimaisena osapopulaationa sekä vaarantuneita (VU) luumittaria (*Aspitates gilvaria*) ja sademittaria (*Hypoxystis pluviana*).

Korvanevan turvetuotantoalueen lohkon 17 ojittamattomalla alueella esiintyy alueellisesti tai valtakunnallisesti merkittäviä uhanalaisia suoluontotyypppejä ja suoperhoslajeja. Niiden sekä luonnontilaisen kaltaisen alueen laajuuden perusteella alue muodostaa ympäristönsuojelulain 13 §:ssä tarkoitetun alueellisesti tai valtakunnallisesti merkittävän luonnonarvon, jonka turmeltumista turvetuotannon johdosta ei saa aiheutua. Näin ollen turvetuotantoa ei voida sijoittaa lupahakemuksessa suunnitellulle lohkon 17 ojittamattomalle alueelle. Tämän vuoksi lupahakemus on hylättävä kyseisen alueen osalta myös ympäristönsuojelulain 13 §:n perusteella.

Yhteenveto

Korvanevan turvetuotantoalueen kuntoonpano- ja tuotantovaiheissa alueen kiintoaine-, ravinne- ja orgaanisen aineen päästöt vesistöihin arvioiden mukaan moninkertaistuvat nykytilanteeseen verrattuna. Toiminnan pitkän keston vuoksi vaikutus on pitkäaikainen. Happea kuluttava lisäkuormitus voi myös edistää sisäistä kuormitusta vapauttaen pohjasedimentteihin varastoituneita ravinteita. Pitoisuusvaikutuksina päästöjen lisäys on maltillisempi, sillä jo nykytilassaan voimakkaasti kuormitetuissa ja rehevöityneissä vesistöissä pitoisuusmuutos on suhteellisesti pieni, ja päästöt sekoittuvat suuriin vesimääriin.

Päästöjen lisäys heikentää osaltaan hyvää heikommassa ekologisessa tilassa tai käyttökelpoisuusluokassa olevien vesistöjen mahdollisuuksia ekologisen tilan tai käyttökelpoisuusluokan parantumiseen. Huomioitaessa uuden tuotantoalueen suuri koko (240 ha), päästöt Jukaluomaan ja Pettuluomaan,

päästöarvioihin liittyvät epävarmuudet, toiminnan pitkä kesto sekä tuotantoalueen lyhyt etäisyys kyseisiin vesimuodostumiin sekä Pettuluoman luontainen taimenkanta, toiminta saattaa aiheuttaa alapuolisissa vesistöissä ympäristönsuojelulain 49 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, jota ei voida lupamääräyksinkään poistaa.

Vesienhoidossa tyydyttävään ekologiseen tilaan luokitellussa Jalasjärven tavoitteena on ravinne- ja kiintoainekuormituksen vähentäminen 60–70 %. Välttävissä ekologisessa tilassa olevassa Jalasjoessa hyvä tila voitaisiin rehevyyden suhteen saavuttaa 50–90 % vähennyksillä fosforipitoisuuteen. Aluehallintovirasto on katsonut, että uudesta turvetuotannosta johtuva huomattava määrällinen lisäys kiintoaine- ja ravinnepäästöihin on vastoin vesienhoitosuunnitelman tavoitteita. Lisäpäästöt voivat myös heikentää vesienhoidon toimenpideohjelman mukaisen Jalasjärven kunnostus- ja hoitosuunnitelman kunnostustoimenpiteiden vaikuttavuutta ja siten osaltaan vaikeuttaa vesienhoidon tavoitteiden saavuttamista siltäkin osin pitkällä aikavälillä. Hanke voi siten aiheuttaa vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain 20 a §:n vastaista pintavesimuodostuman tilatavoitteen saavuttamisen vaarantumista.

Edellä esitetty sekä ympäristönsuojelulain 20 §:n varovaisuusperiaate huomioon ottaen aluehallintovirasto katsoo, etteivät ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaiset ympäristöluvan myöntämisen edellytykset täyty ja lupahakemus tulee hylätä. Ratkaisussa osayleiskaava ja maakuntakaava on otettu huomioon huomioimalla vesienhoidon tavoitteet ja niiden edistäminen sekä tuotantoalueiden yhteisvaikutukset vesistöihin ja valuma-alueen kokonaiskuormitus.

Lisäksi Korvanen lohkon 17 ojitettua aluetta muodostaa ympäristönsuojelulain 13 §:ssä tarkoitetun valtakunnallisesti tai alueellisesti merkittävän luonnonarvon, jonka turmeltumista turvetuotannon johdosta ei saa aiheutua. Näin ollen turvetuotantoa ei voida sijoittaa kyseiselle alueelle, ja hakemus on tältä osin hylättävä myös tällä perusteella.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Neova Oy on vaatinut, että hallinto-oikeus kumoaa aluehallintoviraston päätöksen ja palauttaa asian aluehallintovirastolle uudelleen käsiteltäväksi.

Perustelut

Kuivatusvedet johdettaisiin kahta pitkäksi katsottavaa puroreittiä myöten Jalasjärven ja Jalasjokeen. Koska Jalasjoki on keskisuuri turvemaiden joki ja Jalasjärvi siinä oleva niin sanottu läpivirtausjärvi, vedenvaihtuvuus on nopeaa ja vesien sekoittumisolosuhteet tehokkaat.

Ympäristövaikutusten arvioinnin 10.10.2018 päättymisestä on päätöksen antamisajankohtaan 20.5.2025 kulunut aikaa yli 6,5 vuotta. Tuona aikana

käytössä oleva turvetuotantoala ja siltä peräisin oleva kuormitus Pettuluomaan ja Jukaluomaan sekä niiden alapuolisiin Jalasjärveen ja Jalasjokeen on vähentynyt. Hakemuksen hylkäämistä ei ole mahdollista perustella sillä, mitä Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on vuoden 2018 lausunnossaan arviointiselostukseen tehdystä Korvanevan kuormitus- ja vesistövaikutusarviosta lausunut. Korvanevan kuormitus- ja vesistövaikutus arvioitiin ympäristövaikutusten arvioinnissa 305,4 ha ja 229,9 ha hankealojen perusteella. ELY-keskus piti lausunnossaan 305,4 ha perusteista vesistövaikutusarviota vähäistä merkittävämpänä. Päätöspäätöselustelujen mukaan ELY-keskus ei ollut lausunnossaan yhtä kriittinen noin 230 ha perusteisen arvioinnin, mitä hakemuksen 240 ha perusteinen arviointi likimäärin vastaa, osalta.

Jukaluoman ja Pettuluoman kokonaispoistuma on 564,9 ha ja siitä olisi tarkoitus kasvuturpeen kysyntään vastaamiseksi korvata 240 ha eli alle % (noin 42 %).

Hankealue sijaitsee 20.12.2024 voimaan tullessa maakuntakaavassa (Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050) turvetuotantoon soveltuvaksi alueeksi merkityllä alueella.

Ympäristöluvan hakemiseen on ryhdytty ajankohtana, jolloin uudet lohkot 15–19 korvaisivat vain noin 1/3 Jukaluomaan kuivatusvetensä johtaneen tuotantoalan poistumasta ja uudet lohkot 12–14 vain noin 1/2 Pettuluoman vastaavasta. Lisäksi käytössä oleva tuotantoala on samaa vanhaa kuin poistunut. Käytössä olevan on arvioitu pääosin poistuvan tuotannosta ennen uusien alueiden käyttöönottoa. Täytäntöönpanokelpoisen luvan saannin siirtyminen pitemmälle tulevaisuuteen vaikeuttaa tilannetta. Haetun luvan myöntäminen ei johtaisi yhtäaikaaisesti käytössä olevan tuotantoalan suurentumiseen aikaisemmasta. Ala pysyisi aikaisempaa huomattavasti pienempänä. Kun korvaavan alan käyttöönotto tapahtuisi viiveellä poistuneeseen alaan nähden, ja sitä huomattavasti vähäisempänä, voidaan tilanne katsoa enemmänkin kuin kaavassa edellytetyn vaiheistamisen luontoiseksi. Koko Jalasjoen vesistöaluetta 42.04 kuin myös siihen osaltaan vaikuttavia yläpuolisiakin vesistöalueita koskien tuotantoalan poistumatilanne on likimäärin samanlainen kuin ensiksi mainittuun alueeseen kuuluvilla Jukaluoma (42.046) ja Pettuluoma (42.047). Yhtiön tiedossa ei ole Korvanevalle tehokkaampaa ja luotettavampaa eikä muutoinkaan turvetuotannon kuivatusvesien puhdistukseen paremmin soveltuvaa menetelmää kuin ojittamattomalle suoalueelle rakennettava pintavalutuskenttä.

Alueelta lähtevä kuormitus turvetuotannon käynnistymisen seurauksena suurentuisi nykyisestä. Merkitsevämmäksi katsottavan tuotantovaiheen aikana kuormitus olisi selvästi vähäisempää kuin lyhytkestoisen kuntoonpanovaiheen, eikä määrällisesti ja vaikutuksiltaan niin merkittävää kuin mitä päätöspäätöseluissa annetaan ymmärtää. Lähtökohtaisesti kuormituksen suurentumisella on purkuvesistön veden ainespitoisuuksia kohottava vaikutus.

Kuntoonpanovaiheen osalta arviointi on tehty 240 ha tuotantoalan samanaikaisen kuntoonpanon perusteella. Kuntoonpanovaiheessa

vesistövaikutukset edellä mainitun perusteisesti näkyisivät lähinnä kohonneina kokonaisravinnepitoisuuksina Jukaluoman ja Pettuluoman suualueilla. Pitoisuusnousut olisivat maltillisia, kokonaistypessä noin 100 µg/l molemmissa määrityspisteissä ja kokonaisfosforissa Pettuluoman suulla 2 µg/l ja Jukaluoman 6 µg/l. Jalasjärven ja Jalasjoen ylemmällä pisteellä Jokipii pitoisuusnousua aiheutuisi vain kokonaistypessä, pitoisuusnousu olisi 2 µg/l. Alemmalla pisteellä Ahonkylä ei aiheutuisi pitoisuusnousua. Koska kuntoonpanovaihe Korvanevalla kestää noin kolme vuotta ja etenee lohkoittain yksi tai useampi kerrallaan riippuen lohkojen pinta-aloista, arviolta noin 80 ha vuodessa, jäävät pitoisuusvaikutukset arvioitua pienemmiksi. Kolmantena kuntoonpanovuotena voi ensimmäiseksi kuntoon pantu ala olla tuotannossa.

Tuotantovaiheessa, jolloin koko 240 ha hankeala on samanaikaisesti käytössä, pitoisuuslisää tarkasteltavissa määrin aiheutuisi yksinomaan kokonaistypessä Jukaluoman ja Pettuluoman suualueilla. Pitoisuusnousut noin puolittuisivat kuntoonpanovaiheen noin 100 µg/l:sta Jukaluomassa noin 60 µg/l:aan ja Pettuluomassa noin 50 µg/l:aan. Jalasjärven ja Jalasjoessa ei aiheutuisi kokonaisravinnepitoisuuksien nousuja. Arvioitu kiintoainepitoisuuden 0,1 mg/l nousu Jalasjärven ja humuspitoisuuden 1 mg/l nousu Jalasjoen alemmalla Ahonkylän pisteellä ovat marginaalisia ja vailla sanottavaa merkitystä.

Korvanevan kuntoonpano- ja tuotantovaiheen kuormitus on arvioitu Pöyry Finland Oy:n vuonna 2016 laatimassa ominaiskuormitus selvityksessä Länsi-Suomen ojittamattomien ympärivuotisten pintavalutuskentällisten kohteiden keskimääräisten ominaiskuormitusarvojen perusteella.

Päätöksessä on hakemuksen hylkäyksen perusteluina käytetty Pettuluomasta (mts) lyhyehkön jakson 2022–2023 13 näytekertaa perustuvaa vedenlaatutietoa. Se ei ole perusteltua, koska tuloksia on huomattavasti pitemmältä jaksolta 2009–2023 ja ne antavat luotettavamman kuvan vedenlaadusta vuosittaiset vaihtelut ja kehitys huomioiden.

Jukaluoman veden laatu on päätöksessä perustettu vuosien 2009–2023 keskimääräisiin pitoisuuksiin: kiintoaine 3,7 mg/l, kok. N 1 030 µg/l, kok. P 43 µg/l ja COD_{Mn} 49 mg/l. Hakemuksen vireilletuloajankohdasta 11.11.2022 johtuen arvioinnissa on voitu käyttää vuosien 2009–2020 keskimääräisiä pitoisuuksia: kiintoaine 4,4 mg/l, kok. N 1 000 µg/l, kok. P 44 µg/l ja COD_{Mn} 46 mg/l. Jaksojen keskimääräisten pitoisuuksien erot eivät osoita, että vuoden 2020 jälkeisenä aikana olisi tapahtunut vedenlaadun merkittävää suuntaan taikka toiseen kehittymistä. Jukaluoman perusteella sama ollee tilanne myös Pettuluoman kohdalla.

Hakemuksessa merkitsevällä tuotantoajalla lähtevän veden ainespitoisuuksiksi on voitu katsoa ominaiskuormitus selvityksen edustavien kohteiden vuosien 2011–2015 keskimääräisten keskiarvot: kiintoaine 5,2 mg/l, kok. N 1424 µg/l, kok. P 46 µg/l ja COD_{Mn} 48 mg/l. Koska pitoisuudet ovat tarkkailuihin perustuvina todellisia ja koska suunniteltu kuivatusvesien puhdistus edellä kerrotuista syistä vähintään vastaa ominaiskuormitus selvityksessä mukana

olleita pääosin vanhoja turvetuotantoalueita, arvioidut Korvanevan lähtevän veden ainespitoisuudet ovat hyvin lähellä toteutuvia, eivät ainakaan aliarvioita. Päätösperustelujen mukaan Korvanevan lohkojen 12–14 laskuojan yläpuolelta Pettuluomasta on vuosilta 2009–2023 ka. vedenlaatutieto: kiintoaine 6,3 mg/l, kok. N 1 080 µg/l, kok. P 68 µg/l ja COD_{Mn} 52 mg/l (n=46–48). Pitoisuudet kuvannevat hyvin myös laskuojan yhtymäkohdan alapuolisenkin osuuden vedenlaatua, johon lohkojen vesistövaikutukset ensimmäisenä kohdistuvat. Arvioitu lähtevän veden pitoisuus on kiintoaineen, kokonaisfosforin ja humuksen osalta alhaisempi ja vain kokonaistypen osalta suurempi kuin edellä mainitulla jaksolla yläpuolisilta alueilta tulevasta mitattu. Näin ollen hankkeen vedenlaadullisena vaikutuksena Pettuluoman yläosalla olisi yksinomaan typpipitoisuuden suoranaisten nousu. Tilanne on samankaltainen Jukaluoman yläosallakin. Toiminnasta ei aiheutuisi merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa vesistöissä Jukaluoma ja Pettuluoma. Luomat ovat erityisesti yläosiltaan kaivettuja, kapeita ja pienempi virtaamisempia kuin alaosat. Niihin ojitusrakenteiden laaja-alaisesti ohjataan maa- ja metsätalousalueiden valumavesiä.

Jalasjärvi ja Jalasjoki ovat vesienhoidollisesti luokiteltuja vesistöjä. Jukaluomaa ja Pettuluomaa ei ole luokiteltu.

Jalasjärven ja Jalasjoen fysikaalis-kemiallinen tila ei muuttuisi hankkeen toteuttamisen seurauksena. Kummankaan hydrologis-morfologiseen tilaan hanke ei aiheutettaisi muutosta. Vesistöjen ekologinen tila ei huonontuisi. Näin ollen Korvanevan toiminnasta Jukaluomaan ja Pettuluomaan kohdistuvat vaikutukset eivät estä alapuolisten Jalasjärven ja Jalasjoen hyvän ekologisen tilan saavuttamista tai sanottavissa määrin heikennä niiden nykyistä tilaa. Vaikutukset ovat lähinnä laskennallisia.

Korvanevan kohdalla kysymys on hyvin vähäistä lisäkuormitusta aiheuttavasta toiminnasta, jonka ei voi katsoa pitkälläkään aikavälillä estävän hyvän ekologisen tilan em. vesistöissä saavuttamista.

Vuodesta 2010 alkaen kuormitus Pettuluomaan on ollut ja lupa toiminnalle myönnettäessäkin olisi edelleenkin huomattavasti pienempää kuin niin sanotun perustason jaksolla, johtuen huomattavasti pienemmästä tuotantoalasta ja tehokkaammasta kuivatusvesien puhdistuksesta.

Sillä, että Pettuluoman valuma-alue suurenee 176 ha:lla ja 6,9 prosentilla nykyisestä, ei ole sanottavaa vaikutusta Pettuluoman virtaamiin ja niiden kautta uomaeroosioon, koska vesimäärien kasvu on maltillista ja koska kuivatusvedet purkautuvat alueelta hallitusti. Lähteviä virtaamia tasaavat sarkaojarakenteet, allastus, kosteikko, pumppaamo ja pintavalutuskenttä.

Tehtyjen koekalastusten perusteella Pettuluoman kalasto on varsin niukka. Saaliksi saatiin ainoastaan yksittäiset kivennuoliaiset Pruukin sekä Niemelän koekalastusaloilta. Pettuluoman alaosalla sijaitsee pato, joka muodostaa nousuesteen kaloille (Pöyry Finland 2018). Jalasjoella sähkökoekalastettava tarkkailupaikka sijaitsee Pitkäkoskella, joka vuoden 2018 tarkkailussa oli Pettuluoman ja Jukaluoman tavoin kalaton (KVVY 2019). Vuonna 2016

Jalasjoen Jokipiin koealalla tavattiin kivennuoliaisia, kivisimppuja ja madetta (Pöyry Finland 2018). Jalasjoen kalaston ekologinen tila on arvioitu tyydyttäväksi (SYKE 2022).

Taimenta Pettuluomaa koskien on käsitelty osaksi kuivatusvetensä Pettuluomaan johtavan Pallonevan ympäristölupapäätöksen Länsi-Suomen ympäristölupavirasto nro 133/2005/4, 10.11.2005 tarkistamista koskevassa päätöksessä Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto nro 95/2017/1, 25.9.2017 ja Kontionevan turvetuotannon ympäristöluvan jatkolupaa koskevassa Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston päätöksessä nro 129/2011/1, 18.10.2011. Päätöksissä taimenen ei ole katsottu muodostavan ympäristöluvan myöntämisen estettä. Tuotantoala- ja kuormituskehitys sekä arvioitu vähäinen Pettuluoman alaosaan kohdistuva pitoisuusvaikutus huomioon ottaen yhtiön käsitys, että vaikutus taimeneen on jo lähtökohtaisesti merkityksetön tai niin vähäinen, että perusteita ratkaista asia toisin kuin edellä mainituissa päätöksissä eli hylätä hakemus ei ole.

Korvaneva on tullut yhtiön hallintaan Suomen valtion (Metsähallitus) kanssa 25.9.2013 tehdyllä vuokrasopimuksella, joka mahdollistaa Korvanevan turvevarojen hyödyntämisen. Korvanevan suoalueen turvevarat ovat osa yhtiölle sovittua korvausta yhtiön toisaalla Suomen valtiolle suojelutarkoituksiin (Natura) luovuttamista luonnonarvoiltaan arvokkaista suoalueista. Metsähallitus on ennen sopimuksen tekemistä asiantuntijoitaan käyttäen inventoinut alueen luontotyypit ja niiden luonnontilan, jotta sopimuksen tarkoitus toteutuisi. Eliölajeja (esimerkiksi perhoset) koskevia inventointeja ei ole tehty. Jo lähtökohtaisesti ei liene mahdollista, että vaihdon kohteina puolin ja toisin olisivat olleet luonnonarvoiltaan merkittävät suoalueet.

Yhtiö on tehnyt valitukseensa tarkasteltavasta alueesta alustavan rajauksen, jossa pinta-alaksi muotoutuu noin 250 ha. Rajausta käsittää yhteneväistä suoalaa noin 250 ha, mutta lienee huomattavissa määrin liian suppea, koska suo jatkuu laaja-alaisesti yhteneväisenä koilliseen, itään ja kaakkoon tuotannossa olevalle ja sillä olleelle sekä niiden takana oleville metsäojitetuille suoalueille. Tätä käsitystä tukee se, että edellä mainituilla suunnilla ei ole suoaluetta erillisiksi altaiksi rajaavia kivennäismaasaarekkeitä ja -kannaksia.

Näin ollen tehdyn rajauksen itäreunan muodostavat saarekkeet lienevät laajemman suoaltaan sisälle jääviä kivennäismaasaarekkeitä. Saarekkeet sijoittuvat vuoden 1961 peruskartan "länsireunaan" ja osin "viereiselle" peruskarttasivulle, jolle myös lohko 17 sijoittuu.

Aluehallintovirasto on rajannut omaksi erilliseksi suoaltaaksi ojittamattoman alueen, jonka ala ilman 50 metrin ojitusbufferin käyttöä on noin 37 ha ja sitä käyttäen huomattavasti pienemmät noin 25 ha. Ojan kuivattava vaikutus kohdistuu ojan molemmille puolille.

Aluehallintoviraston suorajaus on virheellinen. Virheellisestä rajauksesta (so. perusteesta) johtuen myös aluehallintoviraston ympäristönsuojelulain 2 luvun

13 §:n nojalla tekemä sijoituspaikkatarkastelu on lopputulemaltaan virheellinen.

Perhosselvityksen perusteella tehdyt johtopäätökset ja ilmakuvatarkastelu eivät jo lähtökohtaisesti ole niin perustavaa laatua olevaa selvitystä, että niiden perusteella voitaisiin ratkaista kysymys jonkin suoalueen luonnontilasta tai sen kaltaisuudesta. Aluehallintovirasto on Pöyry Finland Oy:n vuoden 2013 kasvillisuusselvityksessä alueen muuttuneesta tilasta todetusta huolimatta jättänyt selvityksen huomiotta, mitä ei voida pitää hyväksyttävänä ratkaisuna. Kasvillisuusselvitystä on pidettävä ensisijaisena selvityksenä luonnontilan tarkastelemisessa, koska se perustuu sekä maastoinventointiin että ilmakuvaja maastokarttatarkasteluun.

Koska Korvanevalla ei ole luonnontilaista tai sen kaltaista suoaluetta, ei eliölajien tarkasteleminen ympäristönsuojelulain 13 §:n 1 momenttiin liittyen voi tulla kyseeseen. Säännöksen mukaan lajiston pitää käsittää useita eri eliölajeja, joiden lisäksi tulee olla suolajeja. Aluehallintoviraston luettelemat eliölajit luokitteluineen ja määrineen eivät täyttäisi edellä mainitun säännöksen vaatimuksia säännöksessä tarkoitetuissa olosuhteissa.

Neova Oy on 26.8.2025 täydentänyt valitustaan ja liittänyt täydennykseen kartan. Valituksessa esitetty alustava noin 250 ha suoallasrajaus voi todellisuudessa olla huomattavasti laajempi. Kartasta ilmenevän määrityksen mukaan Korvanevan suoallas saarineen käsittää 1 303 ha alueen. Rajaus kulkee selvissä kivennäismaaosuuksissa ja teissä sekä suosalmissa, joiden sisäpuolisen suoalueen hajanaisemmin sijoittuvine ja pääosin pienehköine saarineen voi katsoa muodostavan itsenäisen suoallaskokonaisuuden. Allas on pääosin ollut ihmistoiminnan vaikutuksen piirissä, se on metsäojitettua, turvetuotannossa ja peltoviljelyssä ollutta. Ojittamatonta suota ei juurikaan ole, ja ne vähätkin rajautuvat edellä mainittuihin alueisiin pienehköinä enemmän tai vähemmän kuivahtaneina palstoina eli niin sanottuina muuttumina.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Hallinto-oikeus on tiedottanut valituksesta julkisella kuulutuksella. Tieto kuulutuksesta on julkaistu Kurikan ja Kauhajoen kaupungeissa.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolta on pyydetty lausunto valituksesta. Asianosaisille, joita asia erityisesti koskee, sekä Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle sekä liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueelle, Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaiselle, Kurikan kaupungille, Kurikan kaupungin ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaisille, Kauhajoen kaupungille, Kauhajoen kaupungin ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaisille ja Seinäjoen kaupungin museopalveluille on varattu tilaisuus vastineen antamiseen valituksesta.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto on antanut lausunnon.

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomainen on antanut vastineen.

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue on antanut vastineen.

Neova Oy on antanut vastaselityksen, johon on liitetty 7.11.2025 päivätty Iso Korvanevan ja Kontionevan perhoskartoitus.

Neova Oy on ilmoittanut 27.11.2025, että Korvanevan valitusasiaan liittyy Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen osaa samaa suota koskeva luonnonsuojelulain 77 §:n mukainen menettely. ELY-keskus on ilmoittanut, että se antaa asiassa päätöksen valituksenalaisen päätöksen antamisen jälkeen.

*Neova Oy on 2.12.2025 ilmoittanut, että rajausesitys koskee suoventhokkaan (*Nola karelica*) esiintymispaikkaa. Esitys kohdistuu 71 ha suuruisen lohkon 17 eteläosaan, joka muodostaa pääosan siitä, ja rajautuu 11,8 ha suuruisen lohkon 19. Rajausesityksen toteutuminen tekisi lohkojen 15-19 noin 115 ha kokonaisuuden tiestöineen, pintavalutuskenttineen, pumppaamoineen ja sähköistyksineen ym. taloudellisesti kannattamattomaksi toteuttaa. Rajaussasiassa annettavan ratkaisun lopputuloksesta riippumatta on todennäköistä, että asia saatetaan Vaasan hallinto-oikeuden ratkaistavaksi. Neova Oy katsoo molempien asioiden koskevan yhtiön etua ja oikeutta ja osaltaan sekä prosessuaalisesti tarkoituksenmukaiseksi, että asiat ratkaistaisiin samanaikaisesti hallinto-oikeudessa.*

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus hylkää valituksen.

Perustelut

Sovellettavat säännökset

Ympäristönsuojelulain 12 §:n mukaan alueella, jolla on voimassa maakuntakaava, on katsottava, ettei toiminnan sijoittaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen.

Ympäristönsuojelulain 13 §:n 1 momentin mukaan turvetuotannon sijoittamisesta ei saa aiheutua valtakunnallisesti tai alueellisesti merkittävän luonnonarvon turmeltumista. Arvioitaessa luonnonarvon merkittävyyttä otetaan huomioon sijoituspaikalla esiintyvien suolajien ja -luontotyyppien uhanalaisuus sekä esiintymän merkittävyys ja laajuus sekä suon luonnontilaisuus. Luonnonarvon merkittävyyttä arvioitaessa voidaan vastaavasti ottaa huomioon sijoituspaikan merkitys sen ulkopuolella

sijaitseville luonnonarvoille. Saman pykälän 2 momentin mukaan toiminta voidaan 1 momentin estämättä sijoittaa, jos sijoittaminen ei vaaranna 1 momentissa tarkoitettujen luonnonarvojen säilymistä kysymyksessä olevassa maan osassa tai 1 momentin soveltaminen estää yleisen edun kannalta tärkeän toiminnan toteutumisen eikä luvan myöntämiseen ole muutoin estettä. Saman pykälän 3 momentin mukaan tätä pykälää ei sovelleta, jos 1 momentissa tarkoitettut luonnonarvot on otettu huomioon lainvoimaisessa maakuntakaavassa tai lainvoimaisessa, oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa ja toiminta sijoittuu mainitussa kaavassa sille varatulle alueelle. Saman pykälän 4 momentin mukaan turvetuotanto voidaan 1 momentin estämättä sijoittaa suolle, jonka luonnontila on ojituksen vuoksi merkittävästi muuttunut. Arvioitaessa suon luonnontilan muutosta otetaan huomioon ojituksesta aiheutuneet muutokset suon vesitaloudessa ja kasvillisuudessa. Merkittävästä luonnontilan muutoksesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 44 §:n mukaan turvetuotanto voidaan ympäristönsuojelulain 13 §:n 4 momentin mukaan mainitun pykälän 1 momentin estämättä sijoittaa suolle, jonka luonnontila on ojituksen vuoksi merkittävästi muuttunut. Suon luonnontilan muutos on merkittävä, jos:

- 1) suon vesitalous on muuttunut peruuttamattomasti, suon vedenpinnan taso on alentunut kauttaaltaan ja suon kasvillisuus on muuttunut kauttaaltaan;
- 2) suon vesitalous on muuttunut kauttaaltaan, vedenpinnan taso suolla on alentunut kauttaaltaan ja muutokset suon kasvillisuudessa ovat selviä; tai
- 3) suolla on ojitettuja ja ojittamattomia osia, ojitus estää hydrologisen yhteyden suon ja sen ympäristön välillä ja osalla suon ojittamatonta alaa esiintyy kuivahtamista ja muutoksia suon kasvillisuudessa.

Ympäristönsuojelulain 49 §:n 2 kohdan sekä 1.1.2025 voimaan tulleen 7 kohdan mukaan ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa 2) merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa; 7) vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain 20 a §:n vastaista pintavesimuodostuman tai pohjavesimuodostuman tilatavoitteen saavuttamisen vaarantumista tai mainitun lain 20 b §:n vastaista vesimuodostuman tilan heikentymistä.

Ympäristönsuojelulain 51 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa on 49 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettun seurauksen merkittävyttä arvioitaessa otettava huomioon, mitä vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain (1299/2004) mukaisessa vesienhoitosuunnitelmassa tai merenhoitosuunnitelmassa esitetään toiminnan vaikutusalueen vesien ja meriympäristön tilaan ja käyttöön liittyvistä seikoista.

Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain 20 a §:n 1 momentin mukaan kaikissa pinta- ja pohjavesimuodostumissa tulee saavuttaa vähintään hyvä tila tai niille vesienhoitosuunnitelmassa 22, 24 tai 25 §:n nojalla asetettu muu tilatavoite. Pykälän 2 momentin mukaan tavoitteiden saavuttaminen ei saa vaarantua hankkeen tai toiminnan johdosta. Hankkeen tai

toiminnan vaikutuksia arvioitaessa on otettava huomioon vesienhoitosuunnitelmassa esitetyn lisäksi muut ajantasaiset tiedot vesimuodostuman tilasta.

Asiassa saatu selvitys

Toiminnan yleiskuvaus

Neova Oy on hakenut ympäristölupaa uudelle Korvanevan turvetuotantoalueelle, joka sijaitsee Kurikan kaupungissa noin 20 kilometrin kaupungin keskustasta kaakkoon. Jalasjärven taajama sijaitsee Korvanevan koillispuolella noin kuuden kilometrin etäisyydellä.

Korvanevan turvetuotantoalue muodostuu kahdeksasta tuotantolohkosta (lohkot 12–19), joiden tuotantoala auma-alueineen on yhteensä 240,0 ha. Tuotantoalasta noin 166 ha on hakemuksen mukaan metsäojitettua ja erillisinä alueina yhteensä noin 74 ha ojittamatonta.

Etelä-Pohjanmaan liiton maakuntavaltuusto on hyväksynyt Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavan 2050 päätöksellään 16.9.2024 § 22. Vaasan hallinto-oikeus on osaksi jättänyt tutkimatta ja osaksi hylännyt päätöksestä tehdyt valitukset päätöksellään nro 744/2026, 5.6.2026 (ei lainvoimainen). Maakuntakaavassa 2050 hankealue sijaitsee turvetuotantoon soveltuvalla alueella.

Maakuntakaavan suunnittelumääräyksen mukaan turvetuotantoon soveltuvan alueen käyttöönoton suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota vesiensuojelumenetelmien tehokkuuteen ja valuma-alueella yhtäaikaaisesti tuotannossa olevien alueiden määrään siten, että turvetuotanto osaltaan ottaa huomioon vesienhoidon toimenpideohjelmissa asetetut tavoitteet ja edistää niiden toteutumista. Suunnittelussa on huomioitava tuotantoalueiden yhteisvaikutukset vesistöihin ja valuma-alueen kokonaiskuormitus sekä tarvittaessa vaiheistettava tuotantoa huomioiden alapuolisten vesistöjen tila. Jalasjoen alue (42.04), jolla Korvaneva sijaitsee, kuuluu valuma-alueisiin, joilla turvetuotannon vesiensuojelumenetelmiin ja tuotannon vaiheistukseen on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Korvanevan turvetuotantoalueen lähelle sijoittuu Rustarin tuulipuiston osayleiskaavassa osoitettuja tuulivoimaloiden sijaintipaikkoja.

Vesistöt, vesienkäsittely ja vesistövaikutukset

Korvanevan tuotantoalue sijaitsee Kyrönjoen päävesistöalueeseen (42) kuuluvalla Jalasjoen alueella (42.04). Korvanevan pohjoisosan tuotantolohkoilta 12–14 kuivatusvedet johdetaan pintavalutuskentältä 4 Ämmänluoman ja Pettuluoman kautta Jalasjokeen. Korvanevan eteläosan tuotantolohkojen 15–19 kuivatusvedet johdetaan pintavalutuskentältä 5 Jukaluoman ja Jalasjärven kautta Jalasjokeen.

Pintavalutuskentän 4 valuma-alue on 165 ha ja sen pinta-ala on 12 ha, joka on 7,3 % valuma-alueesta. Pintavalutuskenttä on ojittamaton ja T-mallinen.

Hakemukseen liitetyn pintavalutuskenttäraportin mukaan pintavalutuskentän 4 turvepaksuus vaihtelee välillä 0,5–1,1 m. Korvanevan lohkoilla 12–14 on valuntatilanteista riippuen ajoittain käytössä pintavalutuskentän 4 lisäksi 4,4 ha:n suuruinen tulva-allas, joka on entistä turvetuotantoaluetta.

Pintavalutuskentän 5 valuma-alue on 142 ha ja sen pinta-ala on 8,7 ha, joka on 6,1 % kentän valuma-alueesta. Pintavalutuskenttäraportin mukaan pintavalutuskentän 5 turvepaksuus vaihtelee metrillä kahteen metriin.

Korvanevan turvetuotantoalueen kuivatusvesien johtaminen pumppaamalla vesienkäsittelyyn aiheuttaa muutoksia purkuvesistöjen valuma-alueiden kokoon. Hakemuksen mukaan Jukaluoman valuma-alue pienenee 102 ha (3,6 %) ja Pettuluoman valuma-alue suurenee 176 ha (6,9 %).

Korvanevan osuus Jukaluoman valuma-alueesta on noin 5 % (124,9 ha) ja Pettuluoman valuma-alueesta noin 4 % (115,1 ha), kun otetaan huomioon Korvanevan turvetuotantoalueen aiheuttamat muutokset valuma-alueiden kokoon. Korvanevan (240 ha) osuus Jalasjoen alaosan valuma-alueesta (966 km²) on noin 0,2 %.

Korvanevan purkuvesistöjen vedenlaatua on seurattu säännöllisesti muiden lähellä sijaitsevien tuotantoalueiden vesistötarkkailussa. Vuosien 2009–2020 velvoitetarkkailutulosten perusteella kuivatusvedet ovat heikentäneet Pettuluoman veden laatua, sillä muun muassa humusta on esiintynyt runsaasti. Pettuluoman vesi on ravinnepitoista ja väritään erittäin tummaa. Veden väri ja kemiallinen hapenkulutus (COD_{Mn}) kuvastavat runsashumuksista vesistöä. Pettuluoman vesi on ollut hapanta (pH 4,8–6,9). Sähkönjohtavuus on ollut alhainen, keskimäärin 4,7 mS/m. Kiintoainetta vedessä on ollut keskimäärin 7,3 mg/l ja enimmillään 28 mg/l. Pettuluoman kesän keskimääräiset kokonaisravinnepitoisuudet ovat olleet reheville vesille tyypillistä tasoa. Jukaluoman veden laadussa on näkynyt valuma-alueen turvetuotannon kuivatusvesien vaikutus kohonneina typpi- ja humuspitoisuuksina. Kesän keskimääräiset kokonaisravinnepitoisuudet kuvastivat rehevyyttä. Vuosina 2009–2020 kiintoainepitoisuus oli keskimäärin 4,4 mg/l vaihdellen välillä 1,0–34 mg/l.

Hakija on johtanut turvetuotannon kuivatusvesiä Jukaluomaan ja Pettuluomaan 1970-luvulta lähtien Iso-Korvanevan, Kontionevan ja Pallonevan tuotantoalueilta. Tuotantoalueiden perustason vesienkäsittelyä on tehostettu vuodesta 2010 alkaen. Jukaluoman valuma-alueelle sijoittuneesta 403,5 hehtaarin tuotantoalasta on vuoteen 2022 mennessä poistunut 334,8 ha ja Pettuluoman valuma-alueelle sijoittuneesta 193,1 hehtaarin tuotantoalasta on vuoteen 2022 mennessä poistunut 230,1 ha. Tuotantoalueiden on arvioitu poistuvan kokonaan tuotannosta vuoteen 2035 mennessä. Alueelle on sijoittunut myös useita muiden turvetuottajien käytössä olevia pienempiä tuotantoalueita, joiden pinta-aloista ei ole saatavilla tarkempaa selvitystä.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen lupahakemuksesta antaman lausunnon mukaan Jukaluoman ja Pettuluoman ravinnepitoisuudet ovat jonkin verran kohonneet ja ilmentävät tyydyttävää tilaa. Uomien vedenlaatu ilmentää

tydyttävää tai välttävää tilaa. Turvetuotantoalueiden pinta-ala molempien luomien valuma-alueella on vähentynyt voimakkaasti samalla, kun olemassa olevien tuotantoalueiden vesienkäsittely on parantunut. Lausunnon mukaan Pettuluoman vedenlaatu on jonkin verran parantunut, mutta Jukaluoman vedenlaatu on ennemminkin heikentynyt. Kyseisten vesistöjen tila ei ole parantunut suhteessa turvetuotannon vähentymiseen, koska maankäyttömuutokset ovat toisaalta lisänneet kuormitusta.

Jalasjärven pintaveden kesäajan ravinne- ja a-klorofyllipitoisuudet ovat olleet vuosina 2015–2020 korkeita kuvaten selvää rehevyyttä. Järven kokonaisravinnepitoisuudet ovat olleet ajoittain ylitsevirheiden tasoa. Jalasjärven pintaveden happitilanne on ollut keskimäärin lähellä hyvää (9,0 mg/l), ja pohjan läheisyydessä happitilanne on ollut hieman heikompi (vaihteluväli 3,0–9,4 mg/l). Järvivesi on ollut sameaa ja väriltään tummaa. Jalasjärven ravinnepitoisuudet olivat siihen laskevan Jukaluoman pitoisuuksia korkeammat.

Jalasjoen happitilanne on ollut molemmilla havaintopaikoilla keskimäärin tyydyttävää tasoa. Veden pH on ollut neutraalin tuntumassa ja vesi on ollut väriltään tummaa sekä humus-, ravinne- ja rautapitoista. Kiintoainetta on esiintynyt keskimäärin 9,2–13 mg/l ja enimmillään 36–110 mg/l. Kesän keskimääräiset kokonaisravinne- ja a-klorofyllipitoisuudet ovat Jalasjoessa olleet reheville vesille tyypillistä tasoa. Jalasjoen Ahonkylän havaintopaikalla on havaittu keskimäärin enemmän kiintoainetta, kokonaisravinteita ja rautaa kuin Pettuluomassa ja Jukaluomassa tai Jalasjärvestä. Myös sähköjohtavuus- ja sameusarvot ovat keskimäärin korkeimmat Jalasjoen Ahonkylän havaintopaikalla.

Hakemukseen liitettyssä selvityksessä on esitetty, että Pettuluoman vedenlaatu on keskimäärin ollut heikompi kuin Jukaluoman. Molempien uomien kokonaisravinnepitoisuudet ovat olleet kuitenkin alhaisempia kuin Jalasjärven. Humuspitoisuudet olivat puolestaan Pettuluomassa ja Jukaluomassa suuremmat kuin Jalasjärvestä.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kalatalousviranomainen on lausunnossaan muun ohella esittänyt, että Korvanen kuivatusvesien purkureittien yläosat eli Pettuluoma ja Jukaluoma ovat todennäköisesti kumpikin olleet koko pituudeltaan erittäin uhanalaiseksi luokitellun taimenen elinalueetta ennen niiden valuma-alueiden maankäytön tehostumista tasolle, joka on vedenlaadun heikentymisen, uoman rakenteellisten muutosten ja virtausolojen äärevöitymisen kautta tehnyt taimenen elinolosuhteet epäsuotuisiksi. Pettuluoman alaosalla esiintyy kuitenkin edelleen taimenta: valtakunnallisen koekalastusrekisterin tietojen perusteella Pettuluoman alaosalla vuonna 2020 tehdyssä sähkökalastuksissa saatiin saaliiksi kaikkiaan 25 ilmeisesti luontaisesta poikastuotannosta peräisin olevaa taimenta, joiden voidaan pituuksien perusteella arvioida olleen 0- ja 1-vuotiaita. Tulos viittaa siihen, että Pettuluoman alaosa toimii edelleen taimenen poikastuotantoalueena, vaikka puron yläosalla lajia ei olekaan enää havaittu. Taimenen harvinaistuminen Jalasjoen valuma-alueella jatkuu kuitenkin ilmeisesti edelleen, sillä Kyrönjoen kalataloudellisen yhteistarkkailun puitteissa tehtyjen

kalastustiedusteluiden mukaan taimenta ei vapaa-ajankalastuksessa ole enää viime vuosina saatu saaliiksi Jalasjoen pääuomasta. Vesien tilan parantuminen vesienhoidon tavoitteiden mukaisesti edistäisi osaltaan alueen taimenkannan elvyttämistä ja palauttamista entisille elinalueille kuten Pettuluoman yläosalle ja Jukaluomaan. Taimenen luontaista lisääntymistä tapahtuu edelleen varsinkin Jalasjoen latvaosilla, joista laji voi levittäytyä takaisin alavirrassa sijaitseviin vesistönsiin olosuhteiden niissä mahdollistaessa luontaisen lisääntymisen.

Vesienhoito

Korvanevan purkuvesistö kuuluu Kokemäenjoen–Saaristomeren–Selkämeren vesienhoitoalueeseen. Etelä-Pohjanmaan, Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan vesienhoidon toimenpideohjelman vuosille 2022–2027 mukaan useimmissa Kyrönjoen ala- ja keskijuoksun jokimuodostumissa, joihin Jalasjoki kuuluu, rehevyyden suhteen hyvä tila voitaisiin saavuttaa 50–90 % vähennyksillä fosforipitoisuuteen. Samalla vähenisi myös kiintoainekuormitus, eikä veden laatu olisi enää esteenä hyvälle tilalle. Toimenpideohjelman mukaan Jalasjärven tilan parantaminen vaatii huomattavaa ravinne- ja kiintoainekuormituksen vähentämistä valuma-alueella. Jalasjärven ravinne- ja kiintoainekuormitusta tulisi vähentää 60–70 %. Turvetuotanto on vesienhoitosuunnitelmassa nimetty molempien vesien tilaa heikentäväksi paineeksi yhdessä muiden paineiden kanssa.

Jalasjärvi on tyypiltään runsashumuksinen järvi ja sen ekologinen tila on tyydyttävä. Jalasjoki on keskisuuri turvemaiden joki, ja joen ekologinen tila on välttävä.

Jukaluomaa, Ämmänluomaa ja Pettuluomaa ei ole vesienhoidossa luokiteltu.

Turvetuotannon sijaintipaikka

Korvanevan hankealue sijaitsee kilpikeitaiden eli konsentristen kermikeitaiden suokasvillisuusvyöhykkeellä ja Satakunnan ja Etelä-Pohjanmaan kilpikeitaiden alueella. Korvanevan kasvillisuusselvityksen 5.12.2013 mukaan selvitysalue (neljä aluetta yhteensä 360 ha) on kokonaisuudessaan selkeästi luonnontilaansa menettänyttä räme- tai nevaruutunmaa tai turvekangasta. Selvitysalueella ei havaittu luonnonsuojelulain tai vesilain nojalla suojeltuja luontotyypppejä, metsälaissa tarkoitettuja erityisen tärkeitä elinympäristöjä tai uhanalaisia luontotyypppejä. Alueelta ei ole tiedossa eikä sieltä maastotöiden yhteydessä havaittu luontodirektiivin liitteen IV mukaisia kasvilajeja eikä uhanalaisia, rauhoitettuja tai erityisesti suojeltavia kasvilajeja.

Täydentävän perhosselvityksen (Perhoslajisto Kurikan Iso-Korvanevalla -luontoselvitys 2017, 27.10.2017) mukaan suunnitellun tuotantolohkon 17 ojitamattoman suoalueen keskiosassa on laaja luonnontilaisen kaltainen rimpi- ja välipintojen muodostama lyhytkorsineva (9,2 ha), jota ympäröi puustoisuudeltaan vaihteleva nevaräme-yhdistelmä (16,0 ha). Kohde rajoittuu pohjoisessa jyrkästi ojituksen kuivattamaan tiheäpuustoiseen rämemuuntumaan. Eteläpuolella vaihtuminen tapahtuu vähitellen

keskialueen lyhytkorsinevasta ruskorahkasammalrämeen kautta puustoiseen isovarpurämeeseen. Reuna-alueella ojituksen aiheuttama kuivuminen on havaittavissa. Kohteen kaakkoispääty edustaa muuntumatyyppiä, jolla vallitsevana suotyyppinä on vähäpuustoinen ruskorahkasammalräme, mutta myös lyhytkorsinevamaisia piirteitä on nähtävillä. Muuntuma lieene seurausta kohteen kaakkoispuolella sijaitsevan turvetuotantoalueen kuivattavasta vaikutuksesta.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen hakemuksesta antaman lausunnon mukaan arvioitaessa ympäristönsuojelulain 13 §:n soveltumista tarkoituksenmukaisinta olisi rajata tarkastelu koskemaan Kontionnevan eteläosan ja Iso Korvanevan länsipuolisen suon ojittamattomia osia. Tuotantolohkon 17 alueelle sijoittuvan Iso Korvanevan länsipuolinen suo sijaitsee lähellä valuma-alueiden rajaa ja sitä leimaa ombrotrofinen (sadevedestä riippuvainen) kasvillisuus. Runsaimpia suotyyppisiä ovat keidasräme, oligotrofinen lyhytkorsineva ja rahkaräme. Näiden seikkojen valossa tämä suo ei ole niinkään riippuvainen hydrologisesta yhteydestä suon ja sen ympäristön välillä. Useiden huomionarvoisten, erittäin tiukasti vesitaloudeltaan luontaisesti toimiviin suoelinympäristöihin sidoksissa olevien perhoslajien esiintyminen kyseisellä suolla ei olisi mahdollista, mikäli suo olisi vesitaloudeltaan siinä määrin muuttunut, että sitä voitaisiin kasvillisuusrakenteensa perusteella pitää muuttumana. Vuosien 1947 ja 2023 ilmakuvia vertailemalla on nähtävissä, että Iso Korvanevan länsipuolinen suo on muuttunut pintarakenteeltaan ja puuston määrältään todella vähän, mikä todennäköisesti on seurausta sen vesitalouden riippuvuudesta. Iso Korvanevan länsipuolinen suo ei ole ympäristönsuojelulain 13 §:n 4 momentin mukainen luonnontilaltaan merkittävästi muuttunut suo.

Kurikan Iso-Korvanevan ympäristössä on selvitetty maankäyttösuunnitelman kannalta merkityksellisen perhoslajiston esiintymistä vuonna 2015 (Perhosselvitys 23.11.2015, Perhoslajisto (*Lepidoptera*) Jalasjärven Iso-Korvanevan ja Kontionnevan ympäristössä 2015) ja 2017 (Perhoslajisto Kurikan Iso-Korvanevalla -luontoselvitys 2017, 27.10.2017). Vuoden 2015 selvityksessä havaittiin valtakunnallisesti erittäin uhanalainen (EN) suovenhokas (*Nola karelica*), vaarantunut (VU) luumittari (*Aspitates gilvaria*) sekä silmälläpidettävät (NT) lajit kanervapussikoi (*Coleophora pyrrhulipennella*), suoamukääriäinen (*Clepsis pallidana*) ja muurainhopeatäplä (*Boloria freija*). Vuonna 2017 selvitystä täydennettiin muun muassa suovenhokkaan osalta.

Täydentävä perhoslajistoselvitys on vahvistanut erityisesti suojeltavan lajin suovenhokas elinvoimaisia esiintymiä muun muassa selvitysalueella 3.1, joka sijoittuu tuotantolohkon 17 alueelle. Selvitykseen liitetyn kartan perusteella perhoslajiston kannalta merkittävin nevaräme yhdistelmä sijaitsee lohkon 17 ojittamattomalla suoalueella.

Neova Oy on toimittanut hallinto-oikeudelle vastaselityksensä liitteenä selvityksen uhanalaisten perhoslajien ja erityisesti suovenhokkaan (*Nola karelica*) esiintymisestä Kurikan Iso-Korvanevan ja Kontionnevan kuuluvilla ojittamattomilla suoalueilla (Iso Korvanevan ja Kontionnevan perhoskartoitus 2025, 7.11.2025). Suovenhokasta ei selvityksessä havaittu. Lajille sopivia

suokukkaa ja suomuurainta kasvavia alueita oli Iso Korvanevan reuna-alueilla varsin yleisesti. Kevään ja kesän sää oli haastava erityisesti alkukesän lajiston havainnoinnin ajoittamisen kannalta. Loppukevät ja alkukesä kesäkuun loppuun oli poikkeuksellisen viileä. Suovenhokkaan osalta kartoitukset tehtiin heinäkuussa oikea-aikaisesti, sillä lajista tehtiin samoihin aikoihin havaintoja muualta Etelä-Pohjanmaalta. Näin ollen ajankohtaan ei liity epävarmuuksia. Suurten suoalueiden läpikäynti suovenhokkaan parveiluaikaan yhtämittaisesti oli haastavaa, koska laji parveilee auringonlaskun jälkeen noin 1–2 h ajan. Lämmin sää tosin pidensi iltalentäjien aktiivisuutta selvästi heinäkuussa. Suovenhokkaan lennon loppupuolta indikoi kuitenkin heinäkuun puolella hyvin runsaamman rämevenhokkaan lentoonlähtö viimeisillä käynneillä.

Oikeudellinen arviointi

Vesistövaikutukset

Saadun selvityksen mukaan Korvanevan tuotantoalueen kuivatusvedet johdettaisiin Jukaluoman, Ämmänluoman ja Pettuluoman kautta edelleen Jalasjokeen ja Jalasjärveen. Jukaluoma, Ämmänluoma ja Pettuluoma eivät ole vesienhoidossa luokiteltuja vesimuodostumia. Jalasjoki ja Jalasjärvi ovat luokiteltuja vesimuodostumia.

Asiassa on arvioitava, aiheutuuko turvetuotantohankkeesta alapuolisissa vesistöissä ympäristönsuojelulain 49 §:ssä tarkoitettua merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa. Luokiteltujen vesimuodostumien Jalasjoen ja Jalasjärven osalta on lisäksi arvioitava, aiheutuuko hankkeesta vesienhoidon tilatavoitteen saavuttamisen vaarantumista tai vesimuodostuman tilan heikentymistä.

Huolimatta siitä, että hakemuksen mukainen vesienkäsittely on parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaista, hallinto-oikeus katsoo, että turvetuotannon vesienkäsittelyyn pintavalutuskentällä liittyy aina epävarmuustekijöitä, joihin ei voida ennalta varautua. Laaja-alaisen tuotantoalueen kuntoonpano kestää kauan ja toiminnan päästöt ovat ennalta arvioiden suuret erityisesti kuntoonpanovaiheessa tehokkaasta vesienkäsittelystä huolimatta. Tämän lisäksi pintavalutuskentän toiminta on saadun kokemuksen perusteella heikointa käyttöönoton jälkeen ja kentän toimivuuden vakiintuminen voi kestää useampia vuosia. Epävarmuutta lisää pintavalutuskenttä 4:n, jolla käsitellään lohkojen 12–14 kuivatusvedet, T-muoto.

Asiassa saadun selvityksen mukaan Korvanevan purkuvesistöjen valuma-alueille sijoittuvien vanhojen turvetuotantoalueiden vesienkäsittelyä on viime vuosikymmeninä tehostettu ja tuotantoala on huomattavasti supistunut vanhojen tuotantoalueiden tuotannosta poistumisen myötä. Tästä huolimatta purkuvesistöjen tilassa ei ole tapahtunut suotuisaa tilakehitystä ja kuormitusta tulisi edelleen huomattavasti vähentää. Hallinto-oikeus tästä johtuen katsoo, että lisäkuormitukseen tulee Korvanevan purkuvesistöjen olosuhteissa suhtautua kriittisesti. Kun otetaan huomioon Korvanevan tuotantoalueen

laajuus ja osuus alapuolisten purkuvesistöjen valuma-alueista sekä ojittamattoman suoalan osuus hakemuksen mukaisesta tuotantoalasta, hallinto-oikeus katsoo, että hakemuksen mukaisesta toiminnasta aiheutuisi merkittävää ja pitkäkestoista kiintoaine- ja ravinnekuormitusta purkuvesistöihin. Hakemuksen mukaisesta toiminnasta aiheutuisi siten ennalta arvioiden tuotantoalueen alapuolisissa vesistöissä ympäristönsuojelulain 49 §:ssä tarkoitettua merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa ja vesienhoidossa luokiteltujen vesistöjen hyvän tilan saavuttamisen vaarantumista. Hallinto-oikeus on myös ottanut huomioon lohkojen 12–14 osalta, että asiassa saadun selvityksen mukaan Pettuluomassa on tavattu taimenta, jonka kannan vahvistumiselle on edellytykset, kun veden laatu paranee kuormituksen vähentyessä.

Turvetuotannon sijoittaminen

Hallinto-oikeus toteaa, että arvioitaessa toiminnan sijoituspaikan sopivuutta on ympäristönsuojelulain 11 §:n mukaan otettava huomioon toiminnan päästöt ja niistä aiheutuva ympäristön pilaantuminen. Sijoituspaikan sopivuus arvioidaan siten ympäristönsuojelulain mukaisessa lupaharkinnassa yhdessä muiden lupaedellytysten kanssa.

Maakuntakaavan ja siitä saatavan selvityksen merkitys tulee yhdessä muiden asiaan vaikuttavien seikkojen kanssa arvioitavaksi toiminnan sijoituspaikkaa koskevassa ympäristönsuojelulain 11 §:n mukaisessa harkinnassa. Maakuntakaavan mukaiset turvetuotannon aluevaraukset eivät ole sellaisenaan toteutettavissa ilman ympäristölupaa, eikä tällainen kaavavaraus merkitse oikeutta ympäristöluvan saamiseen. Maakuntakaavassa on annettu yleisiä suunnittelumääräyksiä vesistöjä päästöt rajoittamiseksi. Jalasjoen alueella on turvetuotannon vesiensuojelumenetelmiin ja tuotannon vaiheistukseen kiinnitettävä erityistä huomioita.

Hanke toteutettaisiin vasta kun alapuolisten vesistöjen valuma-alueelta on poistunut turvetuotantoa ja maakuntakaavan vaiheistamista koskevat seikat on siten otettu huomioon. Toisaalta maakuntakaavan suunnittelumääräyksissä on otettu huomioon vesiensuojelun kannalta tarpeellisia seikkoja.

Ympäristölupa-asiaa ratkaistaessa on ympäristönsuojelulain 48 §:n 3 momentin mukaan noudatettava, mitä luonnonsuojelulaissa ja sen nojalla säädetään. Luonnonsuojelulain 77 §:n 2 momentin mukaan lupa- ja valvontavirasto voi päättää suojella erityisesti suojeltavan lajin säilymiselle tärkeän esiintymispaikan. Suojelupäätöksessä on määriteltävä esiintymispaikan rajat. Esiintymispaikkaa ei saa hävittää eikä heikentää. Kielto tulee voimaan, kun päätös on annettu tiedoksi alueen omistajille ja haltijoille.

Asiassa esillä ollut luonnonsuojelulain 77 §:n mukaista asiaa ei saadun selvityksen mukaan ole ratkaistu eikä ympäristöluvalle ole muutakaan luonnonsuojelusäännöksistä aiheutuvaa estettä tai rajoituksia.

Hallinto-oikeus katsoo, että kun otetaan huomioon edellä päästöistä vesistöön ja niiden vaikutuksesta sekä vesistöjen tilasta lausuttu, ei hakemuksessa

tarkoitettu turvetuotantotoiminta ole sijoitettavissa suunnitellulle paikalle siten, että siitä aiheutuva pilaantuminen tai sen vaara voitaisiin riittävästi ehkäistä.

Tuotantolohkosta 17, jonka pinta-ala on aumoineen 71,0 ha, on ojittamatonta aluetta 37,1 ha. Aluehallintovirasto on soveltanut tältä osin turvetuotannon sijoittamista koskevaa 13 §:ää ja selostamallaan perusteilla katsonut, että lupa ei ollut tälle alueelle myönnettävissä myöskään tästä syystä. Valituksen mukaan ei ole olemassa ympäristönsuojelulain 13 §:stä johtuvaa estettä sijoittaa turvetuotantoa tälle alueelle.

Ympäristönsuojelulain 13 §:n 1 momentin mukaan turvetuotannon sijoittamisesta ei saa aiheutua valtakunnallisesti tai alueellisesti merkittävän luonnonarvon turmeltumista. Turvetuotanto voidaan ympäristönsuojelulain 13 §:n 4 momentin mukaan 1 momentin estämättä sijoittaa suolle, jonka luonnontila on ojituksen vuoksi merkittävästi muuttunut. Suon luonnontilan voidaan katsoa olevan merkittävästi muuttunut, mikäli suolla on ympäristönsuojeluasetuksen 44 §:n kohdassa 3 mainitulla tavalla ojitettuja ja ojittamattomia osia, ojitus estää hydrologisen yhteyden suon ja sen ympäristön välillä ja osalla suon ojittamatonta alaa esiintyy kuivahtamista ja muutoksia suon kasvillisuudessa.

Hallituksen esityksessä ympäristönsuojelulaiksi (HE 214/2013 vp) ja muussa lainvalmistelussa on pidetty tavoitteena luonnontilaisuuden luokittelun osalta, että suolle, jota ympäristölupahakemus turvetuotantoon koskee, määritetään vain yksi luonnontilaisuusluokka. Ympäristönsuojeluasetuksen 44 §:n 3 kohdan mukaan suolla voi kuitenkin olla ojitettuja ja ojittamattomia osia, mikä ottaa huomioon suon eri osien erilaiset olosuhteet. Lainvalmistelussa ei ole tarkennettu sitä, millä tavoin määriteltävää kokonaisuutta suolla tarkoitetaan.

Hallituksen esityksen mukaan ympäristönsuojelulain 13 §:n 1 momentin säännös tulisi sovellettavaksi, kun kyse on valtioneuvoston soiden ja turvemaiden kestävästä ja vastuullisesta käytöstä tekemään periaatepäätökseen sisältyvän luonnontilaisuusluokittelun mukaisesta 3–5 luokan suosta. Tavallisesti 1 momentissa tarkoitettuja merkittäviä luonnonarvoja esiintyy tällaisilla luonnontilaisilla tai luonnontilaisen kaltaisilla soilla. Valtioneuvoston periaatepäätökseen sisältyvän luonnontilaisuusluokittelun 0–2 luokan soiden osalta säännös ei tulisi sovellettavaksi.

Sanotussa valtioneuvoston periaatepäätöksessä suolla tarkoitetaan suoyhdistymää tai suoyhdistymän sisällä olevaa vesitaloudeltaan taikka maisemaltaan erillistä, yhtenäistä kokonaisuutta. Tämän määrittelyn perusteella geologisen suoaltaan sisällä voi olla itsenäisiksi soiksi luokiteltavia osia. Erityisesti keidassuot voivat ojittamattomilta osiltaan kuulua korkeampaan luonnontilaisuusluokkaan kuin mihin geologinen suoallas olisi arvioitu kuuluvaksi. Hankealue on keidassuo. Keidassoiden vesitalous ei riipu ympäröivän alueen vesitaloudesta, vaan perustuu sadeveteen. Näin ollen aluetta ympäröivät ojitukset eivät katkaise hydrologista yhteyttä ja keidassuota ympäröivillä ojituksilla on usein vain vähäinen vaikutus ojittamattoman alueen vesitalouteen. Hallinto-oikeus katsoo kuten aluehallintovirasto, että

harkittaessa ympäristönsuojelulain 13 §:n soveltamista on luonnontilaisuutta tarkasteltaessa Korvannevan olosuhteissa arvioitava tuotantolohkon 17 alueelle sijoittuvaa 37,1 ha:n aluetta, ei valituksessa esitettyin tavoin noin 250 ha:n suuruista geologista suoallasta. Tämän alueen luonnontilaisuudesta on esitetty selvitystä vuoden 2013 kasvillisuusselvityksessä sekä vuosien 2015 ja 2017 perhosekartoituksissa. Yhtiö on vielä toimittanut perhosselvityksen vuodelta 2025. Selvitystä on saatavissa myös aluehallintoviraston mainitsemista kartta- ja ilmakuva-aineistosta.

Vuoden 2013 kasvillisuusselvityksen mukaan kysymyksessä olevan alueen luontotyypit ovat muuttumia eikä alue ole luonnontilainen. Kaikki muu edellä mainittu uudempi selvitys kuitenkin osoittaa, että alueen luonnontila ei ole merkittävästi muuttunut ympäristönsuojeluasetuksen 44 §:ssä kuvatulla tavalla. Muun mainitun selvityksen perusteella hallinto-oikeus katsoo edelleen, että Korvannevan lohkon 17 alueelle sijoittuva ojittamaton alue vastaa luonnontilaisuudeltaan valtioneuvoston periaatepäätöksen luokkaa 3.

Alueen luonnontilasta edellä lausutun vuoksi hallinto-oikeus on arvioinut, aiheutuuko turvetuotannon sijoittamisesta ympäristönsuojelulain 13 §:ssä tarkoitetulla tavalla valtakunnallisesti tai alueellisesti merkittävän luonnonarvon turmeltumista. Säännöksen mukaan on otettava huomioon sijoituspaikalla esiintyvien suolajien ja -luontotyyppien uhanalaisuus sekä esiintymän merkittävyys ja laajuus sekä suon luonnontilaisuus.

Asiassa saadun selvityksen mukaan tuotantolohkon 17 ojittamattomalla alueella esiintyy useita alueellisesti uhanalaisia suoluontotyyppisiä ja valtakunnallisesti uhanalaisia suoperhoslajeja. Hallinto-oikeus katsoo, että asiassa ei ole ratkaisevaa merkitystä sillä, että uusimmassa, vuoden 2025 perhosselvityksessä ei havaittu suovenhokasta (*Nola karelica*).

Kun otetaan huomioon saatu selvitys Korvannevan tuotantolohkon 17 alueelle sijoittuvan ojittamattoman alueen vesitaloudesta ja luonnontilasta, alueella esiintyvistä uhanalaisista suoluontotyypeistä ja -lajeista sekä alueen laajuus, hallinto-oikeus aluehallintoviraston tavoin katsoo, että kyseessä oleva alue muodostaa ympäristönsuojelulain 13 §:ssä tarkoitetun alueellisesti tai valtakunnallisesti merkittävän luonnonarvon, jonka turmeltumista turvetuotannon johdosta ei saa aiheutua. Alueelle ei näin ollen voida sijoittaa turvetuotantoa.

Muut kysymykset

Neova Oy on pyytänyt, että mikäli hallinto-oikeudessa on vireillä valitus samaa aluetta koskevasta luonnonsuojelulain 77 §:ssä tarkoitetusta rajauspäätöksestä, se käsitellään yhdessä tämän asian kanssa. Hallinto-oikeus toteaa, että sille ei ole tehty valitusta sellaisesta päätöksestä.

Sikäli kuin valituksessa on tarkoitettu, että aluehallintoviraston ei olisi tullut ottaa huomioon ympäristövaikutusten arviointimenettelyä, hallinto-oikeus katsoo, että aluehallintoviraston perusteluissa ympäristövaikutusten

arviointimenettely on otettu asianmukaisesti huomioon osana asiassa saatua selvitystä.

Valituksen mukaan asiaa ratkaistaessa tulisi ottaa huomioon, että Metsähallitus on vuokrannut Korvanevan alueen yhtiölle korvauksena yhtiön toisaalla Suomen valtiolle luonnonsuojelutarkoituksiin luovuttamista luonnonarvoiltaan arvokkaista suoalueista. Hallinto-oikeus toteaa, että luvan myöntämisen edellytyksistä on säädetty ympäristönsuojelulaissa, eikä tällä seikalla ole asiassa merkitystä.

Hallinto-oikeus toteaa vielä, että aluehallintoviraston ei olisi tullut jättää hakemusta tutkimatta siltä osin kuin siinä on pyydetty oikeutta kuivatusvesien johtamiseen ojiin. Aluehallintovirasto on menetellyt näin sillä perusteella, että hakemus on muutoin hylätty. Tällaisessa tilanteessa aluehallintoviraston olisi kuitenkin tullut tutkia ja hylätä hakemus siltäkin osin kuin se on koskenut oikeutta vesien johtamiseen.

Johtopäätös

Hallinto-oikeus katsoo edellä lausumansa perusteella, että luvan myöntämisen edellytyksiä ei ole ollut olemassa, ja hylkää yhtiön valituksen.

Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä ilmoittaminen

Kurikan ja Kauhajoen kaupunginhallitusten on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen saa hakea muutosta.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli viimeistään **7.10.2026**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (04.26).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Hanna Nieminen-Finne ja Sinikka Kangasmaa sekä luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomari Jaakko Tuhkanen.

Esittelijä Pirjo Pentinmäki

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden
asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös ja maksu	Neova Oy, oikeudenkäyntimaksu 310 euroa (<i>Oikaisuvaatimusohje ilmenee hallinto-oikeuden päätöksen oikeudenkäyntimaksua koskevasta liitteestä.</i>)
Jäljennös maksutta	Kurikan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen Kurikan kaupungin terveydensuojeluviranomainen Kauhajoen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen Kauhajoen kaupungin terveydensuojeluviranomainen Kurikan kaupunginhallitus Kauhajoen kaupunginhallitus Lupa- ja valvontavirasto/lupaviranomainen Lupa- ja valvontavirasto/valvontaviranomainen Lupa- ja valvontavirasto/yleisen edun valvontayksikkö Lounais-Suomen elinvoimakeskus/kalataloustehvät Etelä-Pohjanmaan elinvoimakeskus/liikenneosasto Seinäjoen kaupungin museopalvelut Suomen ympäristökeskus

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Puh.: 029 56 42780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://www.tuomioistuimet.fi/tuomioistuimet/vaasan-hallinto-oikeus/tietoa-meista/tietosuoja/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi, postiosoite ja muut yhteystiedot mukaan lukien sähköinen tai muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- soveltuvalta tavalla valittajan henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos valituksen toimittaa sähköisenä asiakirjana, sen on saavuttava korkeimmalle hallinto-oikeudelle valitusajan viimeisen päivän aikana. Muulla tavoin toimitetun valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: Korkein hallinto-oikeus
PL 180, 00131 Helsinki

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Käyntiosoite: Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki

Puhelin: 029 56 40200

Faksi: 029 56 40382

Aukioloaika: arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>